

CSIKI HIRLAP

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyed évre 2 K A hirdetések első díj szerint számítjuk. — Egyes szám ára 20 fillér.

—: Megjelenik minden szombaton. —

Főszerkesztő: PÁL GÁBOR ny. főgimn. igazgató.

Felcélő szerkesztő:

Dr. GÁL JÓZSEF ügyvéd.

Főmunkatárs:

KÁDÁR FERENC

A lapba szánt közlemények

és cserепdélványok a főmunkatárs címére (Csikszereda, főgimnázium), az előfizetési díjak pedig Dr. Gál József ügyvéd címére küldendők.

Kéziratokat nem adunk vissza. — Nyitlert sora 20 fillér.

Jaj a legyőzötteknek.

Valóban jaj szegény törököknek, kiket a sors keze oly kegyetlenül sújtott.

A háború mindig borzalomokkal jár, de aminő a balkáni háború nyomán kelt, amilyen vadkegyetlenségeket elkövettek a Törökország ellen szövetségeit keresztény államok keresztény katonái védtelen asszonyok, tehetetlen öregek és gyermekek ellen, túlszárnyalja a vadság és kegyetlenség körében csapongó képzeletet is.

Az egymással szembenálló ellenséges seregek harcairól bőven olvasni lehetett a lapokból. A különböző nemzetek hadi tudósítói csapatosan vonultak a harcterre, hogy lapjaik olvasóközönségét közvetlen megfigyelésen alapuló tudósításokkal tájékoztassák a harctéri eseményekről. Irtak ezek nemcsak véres ütközetekről, hanem néha kegyetlenségekről is, melyeknek állítólag szemtanúi voltak, vagy a melyekről hallottak.

Ezeket a híreket azonban legtöbbször képtelennel fogadtuk, mert hihetetlennek tartottuk, hogy most a XX. században, annyi hágai konferenciázás és genfi egyezményezés után legyen félig-meddig civilizált állam is olyan, melynek katonái elkövetheessenek, parancsnokai elnézhesenek, meg ne akadályozzanak tömeges kegyetlenségeket, minőknek véghezvitele rablóbandák tagjaitól is becstelenség.

A négy Balkán- király, mikor Törökország ellen hadba indult, proklamációba adta tudtul a világnak, hogy törökjáromba sínylődd keresztény testvéreiket mennek felszabadítani. A felszabadítás valóságos vérboszuvá fajult, ami kü-

lönben divatban a Balkánon. De, úgy látszik, nemcsak az albánok között, amint eddig tudtak, hanem a tények tanúsága szerint a keresztény balkáni államok hadvezetőségénél is.

Ha a műveletlen nép felszabadult vagy nekivágított szenvedélye követi el, menteni, ha nem is, de megtudja érteni, aki némi tudomással bír a sok szenvedésről, miket a török birodalom elnyomott keresztény alattvalói szenvedtek századok alatt. De hogy felszabadítására indult hadseregek királyaik nevében, parancsnokaik szemlélőikre kövessenek el valóságos népirtást, azt sem menteni, sem megérteni nem lehet, hacsak fél nem tétélezzük, hogy a felszabadítás szent céljának érve alatt fajpusztítás volt a szövetséges titkos célja.

Hovatovább mind jobban ez domborodik ki azokból az ismertetésekből, melyek most már hiteles forrásokból merítve jutnak nyilvánosságra.

Az egyik budapesti előkelő napilap a budapesti török főkonzul és Taly László mitroviczai osztrák—magyar alkonzul információi alapján erről a keresztény-testvéreket szabadító muzulmánirtásról hajmeresztő eseteket ír le, — melyek közül olvasóink tájékoztatására és a fennebb mondottak igazolására csak kivonatolva a következőket iktatjuk ide:

A szerb újságok principiummá emelték, hogy az albán tajt ki kell irtani. A mikor a szerbek Prizrendben az albánokat tömegesen mészárolták, a meggyilkolt gyermekek testét kivették az utcára és a legszörnyűbb becstelenségeket követtek el rajtuk. A katonák ráverették magukat egy sereg fiatal leányra és asszonyra, akik meghúzódtak a konzulátus udvarában és irgalmatlanul leöldösték őket. Úsz-

küben, a konzul szemeláltára ölték le az asszonyokat, gyermekeket és férfiakat. A Vardarfolyó tele volt holttestekkel. A Belgrádba és Nisbe szállított foglyokat legyilkolták, csak a betegetek kímálték meg, merő látszából, irgalmat tettező hipokrizisből.

A bolgárok a szaloniki vilajet muzulmán lakóinak több mint felét legyilkolták. Akik megmentették az életüket, azt annak köszönheték, hogy keresztény hitre tértek. Ugyanez történt a petrici kerületben is, ahol már meg is ásták az árkokat, hogy oda vessék a mártírokat. Menikiben, Demirhiszárban, Sztrunica—Ozmányban, Szeresben a muzulmánok, akik a görög metropolita tanácsát követték, azzal mentették meg életüket, hogy elhagyták vallásukat. Radovichta és Avráthisszár kerületben egyetlen muzulmán sem hagyta meg az életét. Nem érik be az öreg férfiak és asszonyok meggyilkolásával, hanem fogságba ejtik a fiatal asszonyokat és gyermekeket, hogy ismeretlen helyre magukkal hurcolják őket. Csaknem három ezer asszonyt, akik gyermekeikkel Szeresz vidékére a mecsetekbe menekültek, élve elégették, Szandazkinek, a hirhért bandavezérnek rendeltetére. Tetova és Viterné kerületben még most is lehet látni megszenesedett és a mecset romjoközé temetett testeket. Sztrundzsában a husz napig tartó mészárlásnak kilencszáhatvan muzulmán esett áldozatul, Toivánban kétszáz, a kis Bingöl nevű faluban kilencven muzulmán ölték meg. E kegyetlenségek kivül, amelyeket azért követtek el, hogy megsemmisítsék a muzulmán elemet és ezeken a területeken bolgár többséget létesítsenek, nem döbentek vissza muzulmánok javain elkövetett közönséges fosztogatástól sem.

Ennyi elég a szerb és bolgár dicsőség ismeretére; hadd lássuk most a görögökét, melyről ez áll az említett közleményben:

Ha valamely európai újság levelezője reggel felül Szalonikiban a vasútra és Florináig megy, estére könnyűszerrel megint otthon lehet és a

A „CSIKI HIRLAP” TÁRGÁJA.

VERSEK.

Ira: FÖLDES ZOLTAN.

Ne tépd le...

No tépd le a kis virágot,
Kegyelmezz az életnek!
Hisz a virág kis poéta,
Az illata: néma ének...

Im, szívednek nagy tanulság:
Ültél bár a sírhalmora.
Napsugarban megfürödve,
„Szeress, szeress!” azt dalolja.

Minden virágnak...

Minden virágnak van szava:
Bolya mondja: légy szernéy,
A lilium, hogy: tisztá légy:
Fehérnek lenni szép erény.

A szögfi mondja: légy vidám!
Harangvirág, a holdot,
Tanítja ezt: No légy kevély,
Alázatosnak lenni jó!

De minden szép virágkehely
A refrénk karba zengi el:
„Ki tud szeretni boldogan,
Az nem csorélhet senkivel!”

Tépelődés.

Tavaszi hajnal. A nap áttűz a lombokon. A mezők zöldelnek, csak itt-ott sárgul egy-egy folt. A virágok zöld és sárga tengere ezer játszó napsugárral. Az úde levegőbe belezajlózik a távoli falu meredek tornya. A távolban is sok ezer napsugár csillámlik — mindenütt glorias napfény. — A lombokon a tavasz dalosai esieseregnek. Nyhó, finom madárfüttyök kacsusza: élénk, jökedvű, zibongó tavaszi élet, amely elhervad az erdő felett, de tovább terjed a fakoronák alatt.

Az erdő mellett ut vezet, azon haladtak esendesen. A nyár világos nyári ruhája, melyet vörös szalagok díszítettek, ellenőrtől köpeztek a szürke gyalogúttal és a fák árnyékával. Széles szalmakalapja alól leomló firtjein a tavaszi szello játszott. Közében összetört száru virágot vitt.

A mellette haladó férfi sötét ruhát viselt. Sétalbotjával az uton heverő kavicsokat verogotte, amelyek azután messzire gurultak.

„Lujza...”
„Ne... ne... hallgass már!”
„Azt akartam még...”
„Ferenc... nom, nom!”
„Hát nem akarsz megérteni...”
„Ugyan... hagyd abba!”

Ferenc elhallgatott. Szótlanul ballagtak egymás mellett. Léptéik nyomán a kavicsok egyhangú zaja hallatszott. Cinkesereg utjongva csipogott a pázsítban. Egy kukecéről verekedtek. Azután mélyeséges esend. Különböen illat száll a levegőben és verőfény aranyoz bo mindent.

A közeli faluban harang csendül, jöttek a hangok a szello szárnyán.

„Lujza...”
„Na...”

„El kell mégis mondanom...”
A lányt biborszín üntötto el fülleg, a közelben lévő virágot darabokra tépogotte, azután megállt.

„Ferenc...”
„Talán csunya is, hogy...”
„Ferenc...”
„Istenem... megszegném ígéretem!”
„Mindkötönket tünkreleszol, őt is, engem is — értsd meg, mindkötönket...”
„Hallgass rám Ferenc... legutolszor... no halljak erről többet... Hát róá nem is gondolsz? Milyen sapadt volt tegnap, mikor hosszú betegsége után olaször felkelt, becselt szemekkel. Talán jobban szeretted volna, ha sohasom kelt volna fel... ha megszedged fogadalmad akkor... akkor a következményeit is to fogod viselni... ne tedd... Ferenc... kériok... könnyörgöm...”

Ferenc olragadtatással nézett rá. „No jó... do csak arra válaszolj öszintén a szemembe nézve... Lujza, ugy-o szeretsz?”

„Nem.”
„Hazudsz!”
„Sohasom szerettolok.”
„Soha?”

„Nem... nom is foglak!”
Ferenc tudta, hogy Lujza nem mond igazat és Lujza érezte, hogy Ferenc nem hiszi el neki. Az ut, mely most az erdőn át vezetett, keskenyebb lett. Egy-egy napsugár néha utat tört magának a fák között és beragyogta az ösvényt. Hallgatagon, révedező tekintettel haladtak. Közöttük esend honolt.

Egy helyütt az ut koskenyedett és kezok üszzerétek. Megrezzentek. A nyomasztó esend és félelmes magány beszélgetésre birta őket.

mellett tanújává lesz a vonat ablakából olyan tragikus jeleneteknek, amelyek megtörténhetik a legkeményebb szívet is. Láthatni öregeket, akiknek orrát és füleit megcsontkították, asszonyok tetemét, akiknek szeméiről levágták a szemük-hejját, másokat akiket a saját hajukkal akasztottak fel. Láthatni fiatal embereket, a fejüket elválasztva a törzsüktől, csecsemőket, kiket anyjuk karjában fojtottak meg. Perikés leszarmazottjai eltűrik ezeket a borzalmatokat, hogy terrorizálják a vidék muzulmán lakosságának maradékát. A görög kegyetlenség Macedóniából átkelt az Égei-tenger szigeteire is. Meseliben Szarlidza sejk-jének kirángatták a szakállát, puskatussal verték, meg aztán a börtönben sérüléseinek áldozataul esett. Meselin város muzulmán házaik porrá ügettek. Polchnit, és Kalvina falu lakóit egészen Meselinig hurcolták magukkal, ott a fiatalokat megölték, az öregeket fogságba vetették, az asszonyokat pedig mezelenül sétáltatták meg az utcákon. Köztük a fiatalabbakat a krétai önkéntesek meggyalázták. Jereben egy Aleko nevű pap a tulajdon kezével ölte meg a nemes Hasszár boget és három társát. Ezek a kegyetlenségek oly gyakorlatok voltak, hogy egy meselin újság nem tudta elhallgatni őket. Ugyaníly ember-telenség történtek Kiosz szigeten is.

Idáig tart az ismertetés.

Fel nem tehető, hogy az európai nagyhatalmak kormányai konzuliak és követeik útján ezekről a rémséges dolgokról kellő időben némi értesülést ne kaptak volna s még sem olvastunk sem kollektív, sem külön-külön teljesített diplomáciai fellépésről, melyben tiltakozó szót emeltek volna az embertelenségek ismétlődésének megakadályozására. Azt hiszik a kormányok, elegendesnek hivatásuknak, ha Londonban nagy követeik nagy-képűköt és fondorkodó tanácskozásán békét erős-szokolnak a legyőzöttre vallási kegyeletük és védelmi erősségük helyének, Drinápolynak feladása árán. De nem volt szavuk a védtelenül legyilkoltak ezreinek megoltalmazására, valamint nem volt erélyük a status quo kimondott elvének megvédésére. Ez egy hazug jelszó volt, melyet csak Törökország kijátszására hangoztattak. Mert ki hiszi el, hogy, ha a hadi szerencse a töröknek kedvez, a jelszóból a nagyhatalmak oly könnyen engedtek volna, mint siettek elal-lani tőle a győztes szövetségesek javára?

A jó ember mindig a gyengébbet védi; a diplomácia rendszerint az erősebb pártján áll és csak annyi szava van a legyőzött: vae victis — jaj a legyőzöttnek.

L. r.

„Haragszol” — szolt félve a leány.
„Dehogy!”
„Milyen csend van!”
„Igen...”
„Mert nem beszélsz?” ekkor a kezeik ismét összer-
tek.

„Istenem... ne kinnöz!”
A leány előre futott. Már nem tudott a férfi mel-
lett menni, akiknek szeméi bámulattal fügtek a fiatal
leányon. Az arok mellett újra kiszéledett az út. Nem
sok víz volt benne. Tegnap még kívül száradva. A
leány határozatlannal állt meg előtte.

„Avigyedek?”
„No!”
A férfi szó nélkül karjaiba kapta a leányt és át-
vitte a vízen. A lány ajka az ajkához ért. Lajza egész
közelről érezte a bajusz érintését, rövid gyors lekeze-
tét, leheltete forróságát.

„Ferenc...” úgy nezett rá, mint egy megbezett
özi. Ferenc dadogott valamit, de nem csökölt meg.
A túlsó oldalon a lány kikiskölt a karjából. Némán
folytatták útjukat, egységesebben a csendben. A bokrok-
tól jobbra barátságosan közöztöltötték őket a piros to-
teji házak kényünkéből felszálló, vékony füstgyűrűk-
kel. A szélkakas úgy ragyogott a templomtornyon, mely
most magasabbnak látszott, mint a pávatoll. Fehéren,
hosszan, fülesen terült el előttük a Nagy-utca.

A ház előtt egy karosszékben ült ő. Az arca ra-
gyogott az örömtől.

„Már ily kora reggel sétáltak?”
„Igen.”
„Civódatok, ingorkodtetek mogint egy kicsit?”
„Nem.”

Lajza megcsökölt a nényt és benomt a házba.
Amint szobájába ért, a függöny mögött nekítámszko-
dott az ablaknak és nézte őket. Majd keztyűt és
napernyőt az ágyra dobta — nem bírta el tovább —
sírva fakadt. Zokogott keservesen. Térdre borulva,
kezeit tördelve.

„Bár meghaltál volna... te...”

A magyar politikai élet kis tükre.

— A Tisza—Széchenyi affér. —

Mult számunkban már röviden hírt adtunk arról, hogy Gróf Tisza István és Károlyi Mihály súlyos feltételű kardpárbajt vívtak, mert Károlyi a Nemzeti Kaszinóban nem fogadta Tisza üdvözlését. Ugy látszik, ezzel az afférok egész la-
vinája indult meg. Most újabb Széchenyi Ala-
dár gróffal mérte össze Tisza a kardját, aki szintén jelen volt azon az emlékező kaszinói ta-
lakozáson. Ott ugyan kezet fogott a házlökök-
kel, de ezt utóbb tévedésnek minősítette s azért Tisza őt is provokálta. A párbajnak minden tisztességes normális gondolkozású ember ellen-
sége, mert nagyon neveléses, igazságtalan esz-
köze a megsértett uralmú becsült megdrótozásának. De azt hisszük, még telihabórtóbb párbaj nem történt, mint Tiszának jelen párbaja. Miután a nemzetnek minden féltett kincsét magrugdosta, libbal tiprta, és akadnak emberek, akik nagyon is nyílen megmondják neki hogy ki ő — akkor kiáll egy szál kardra, hogy saját becsü-
letét megvédje. Az ember kételkedve kérdezi, hát mi az a becsület? Hát van még Tiszának amit védenie kell? Mi kétféle morál: poli-
tikait és társadalmi solasem ismerünk el! Károlyi Mihály és Széchenyi Aladár grófi eljárásukkal nagy kötelességet teljesítettek, hogy lerántották a leplet a közfelfogásba egészen beivódott ha-
mis nézetekről. Igenis, Tisza István nemcsak hogy azt nem érdemli meg, hogy magyar em-
bernek a kezét megfogja, de azt se, hogy ma-
gyar levegőt szívjon. — Csak egyben hibáztak Károlyiek. Abban, hogy nem voltak önmaguk-
hoz következtetek.

Azzal, hogy nem adtak neki kezet, nyíltan kimutatták, hogy Tiszát a tisztességes emberek tarsasága nem fogadhatja el. Hát az ilyen ember hogy érdemli azt meg, hogy valaki vele párbaj-
ban kiálljon. Ma Tisza István a legdiszkvalifikál-
tább ember Magyarországon! Nem egy kaszinó
hanem a hazája, a nemzete diszkvalifi-
kálta. Hagyják magára az erkölcsei halottat! Hadd
dühöngjön és vagdalozzék Bende vitéz örüle-
tével. Ha van igazság, a kiscértlő árnyak soha
nem fogják elhagyni.

És mi a legujabb?

Tiszával most már harmadik ellenféképen Polónyi Dezső áll szemben, kinek megbízottai, Szmracsányi György és Urmanczy Nándor kép-
viselők, az elégtélt adás ügyében már intédtek.
Sőt arról is irnak, hogy Zichy Aladár gróf-
fal szinten szembe kell néznie Tiszának.

Lejtőn a munkapárt.

Mult számunkban jeleztük röviden, hogy megkezdődött a munkapárt jól megérdemelt bom-
lása. Hiába! Ha megéri a gyümölcs le hull fáj-
járól. Da vajjon csak az érett alma szokott-e
le hullani?

A munkapárt maga készítette elő ezt a lej-
tőt, amelyen most már aligha meg tud állani.
Erről tesznek bizonyoságot nemcsak Tiszának
egymást érő lovagias ügyei — miről lapunk más
helyén irtunk — és miniszterek újabb lemondásá-
ról keringő hírek, de magából a pártból való
újabb és újabb kilépések. Ezek között van Návay
Lajos, a képviselőház volt alelnöke is, aki szintén
az elnökös intézett levelben jelentette be
kilépését.

Majláth — kalocsai érsek.

Arról van szó, hogy Majláth Gusztáv Károly
gróf erdélyi püspök elhagyja állását, elhagyja őszinte
hívének sokaságát és más tájék felé költözik. Kalo-
csán belül egy a mainál is fényesebb pozícióba, a
kalocsai érseki székebe.

Egyik fővárosi esti lap információi szerint ille-
tékes helyen már hetek óta kombinálják: ki lesz
Csernoch utóda? Fölvonnak a törtétek s egész
csomó megyéspüspök nevet hoztak forgalomba, per-
se minden komoly alap nélkül. Különösen szerceit-
tel jelölték kalocsai érseké Fischer-Colbric Ágost

kalossai püspököt, hollott mértékadó körökben erről
soha se volt szó. Kiténő forrásból nyert információk
alapján közölhetjük, hogy Kalocsai érsekévé gróf
Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspököt fogják ki-
nevezni.

Ez befejezett dolog, csak az nem tudható meg,
hogy mikor hagyja el Majláth az ő szeretett gyula-
fehérvári rezidenciáját. Érdekes, hogy Majláth már
évek előtt lehetett volna kalocsai érsek: több ízben
felajánlta neki az érseki széket, de mindány-
nyiszor elhárította magától. Annnyira igaz ez, hogy
például Csernoch elődjét az érseki méltóságba, Va-
rossy Gyulát is ő ajánlotta kinevezésre az akkori
kormány. Az erdélyi egyházmegyét kétségteendő
nagy, szinte pótolhatatlan veszteség éri Majláth tá-
vozásával, mert az ő pártján áldozatkészség és
buzgalom nehéz lesz pótolni.

A kormány és Majláth gróf között végleges meg-
állapodás jött létre a tekintetben, hogy Majláth elfog-
lalja a kalocsai érseki széket. Kinevezetése, a mely-
hez Róma örömmel fog hozzájárulni, már legközelebb
megtörténik. — Nagy gondot fog okozni ezután az
erdélyi püspöki szék betöltése mert a nyílt és titkos pályá-
zók egész serege fog érte folvonulni.

Vállalkozási szellem.

Nem újság, hogy nálunk rosszak a viszo-
nyok, nehéz a megélhetés, nagy a munka-
nélküliség és nincs pénz. — Mert hát — mit
csűrjük — gyámoltalan nemzet vagyunk. Azt
csináljuk, ami vajmi keveset hoz a konyhára,
sőt még pénzünkbe is kerül. A külföldiek előtt
mutatjuk, mennyire udvariasak és gavallérok
vagyunk és szórjuk a pénzt nagyarányu ban-
kettek, fényes estélyekre, amit egy-egy ide-
gen vendég-sereg tiszteletére adunk. De egyéb-
ből azután nem is áll a tudományunk. — A
magyar ipart mi magunk nem támogatjuk, sőt
elősegítjük az idegen inváziót: gyönyörű he-
lyeinket önmagunk mellőzzük és külföldön
verjük el az ezresek, ahelyett, hogy az ide-
genek előtt megismertelnék szebbnél-szebb lát-
ványosságainkat, pártalan fürdőinket, fenséges
természeti csodáinkat. Aztán pang a kereskede-
lem, tengődik az ipar, hanyatlak a mezőgazda-
ság, pusztul a föld, kivándorol a nép, a nagy
tökösek zár alatt tartják százezreiket és a kis
emberek, ha megszakadnak, se tudnak magu-
kon segíteni, mert hát nagy ára van ma pénz
öfölségének.

A civilizált államokban, a nagy nemzetek-
nél, Angliában, Amerikában, Németországban és
Franciaországban másképp állanak a viszonyok.
E nemzetek fiait mindent önmagukért tesznek,
országuk kincseivel dicsekednek és emelik az
idegenforgalmukat is.

Ami pedig a legfgyelemlre méltóbb, min-
denki buzgalommal dolgozik. Kivált Amerikában
és Angliában, hol nem szégyenlik a munkát:
maguk a magnások tekintélyes vagyon és név
tulajdonosai, a főnemesség nem restel nagy
ipari vállalkozásokba bocsátkozni. Élre állanak
hatalmas vállalatoknak, pénzüket ekként — igen
bőlesen — gyümölcsöztetik, nagy iparvárosok-
kat, telepeket létesítenek, ekként. — és a mi a
leglényegesebb, ezer és ezer embernek — hon-
titársuknak — adnak kenyeret, tisztességes
megélhetést nyújtva.

Nálunk dehogy lehetne ilyesmit látni. Egy
egy magnás restelené, ha neve valamely ipar-
vállalat élén diszelegne. Ezt nagy szégyennek,
megboeshatatlan bűnnek tartanak.

Pedig a munka, a tisztességes munka —
régigazság — nem szégyen, sőt erény. És
csak hozzájárulna a nemzet boldogságának elő-
mozdításához ama körülmény, ha dolgozók
széles e hazában szegény, főur és pór. Mert,
ha a nagytökösek vállalkozó szellemmel bír-
nak, mindenki tisztességes megélhetéshez, mun-
kához jutna.

Kulturpalota.

A „Hét” legutolsó számában egy érdekes
cikket olvasunk a fenti címmel. — Ide iktatunk
belőle egy pár gondolatot, mert minket nemcsak
hogy érdekel, de egyenesen aktuális nálunk. —
Azt mondja a többek közt:

„Lehet-e kulturpalotája egy olyan városnak, amelynek kövezete, világítása és vízvezetéke nincsen?”

Bizony ez a kérdés nagyon is jogos és indokolt.

Elvégre is a kulturpalota, ha nincs, kulturát nem teremt. Ha pedig van, akkor sem arra való az, hogy egy palotába, mint fókuszba összegyűjtsék. Az a háromság ellenben: a kövezet, a világítás, a vízvezeték nemcsak nélkülözhetetlen feltétele a kulturának, de bizony termelője és fokozója is, sokkal inkább, mint akármilyen gyűjtő intézmény, mely elvégre is csak a kiváltságosabbak részére nyújt előnyöket.

Nem ok nélkül magasztalják annyiszor az okos rómaiaknak ma is bámulatba ejtő utait, vízvezetékeit és fürdőit. Olyan csatornák ezek, amelyekben nemcsak egészség, de termékeny kulturális magvak hordódnak szét a tömeg termőtalajába. És itt, e talajon fogant meg és sarjadhat ki igazi kultúra. És mintha egyenesen Csíkszeredából kelteznék a cikkirő e sorokat:

„Hasztalanul épít egy város milliós befejtésével kulturpalotát, ha ugyan-e városban halálos győtrelem kocsin a kulturpalotáig döcogni az állomástól (mert gyalog menni a sár miatt nem lehet), egy alsátléromosodott falu hotel nedves lepedőjén átdillegelni az éjszakát: másnap reggel nem kérek a polgármesterből, aki meg akarja mutatni a* — kulturpalotát, hogy ne mondjuk „a könyvtárt”.

Fűzzék-e e sorokhoz kommentárt? Szó sincs róla, nálunk színházra szükség van. Mert lsten örizzen, hogy még sokaig járjunk abba a rettenetes füstbarlangba, melynek méteres átmérőjű kályhája mellett megfagyunk. — Inkább színészre se jöjjenek ide, semhogy olyan szinpad nyomorúságait keljen átészendvünk a színészekkel együtt, aminő most van.

Színházra tehát szükség van s így legyen hát egyszer kulturpalotánk bár.

Nem is azért írjuk e sorokat, mintha a tervezett palotának ellenségei volnánk, csak hogy *ly helyre építsék, ne a város végére, hanem a központba, a városháza környékére.*

De hangsúlyozni kell, hogy miután a világítással megvagyunk ugy a hogy, ne feledjük, hogy az *utkövezés, aszfaltozás, kivált a gimnázium előtti téren, vízvezeték, gőzfürdő és alácsatornázás, mindezek vannak olyan fontosak, mint a Kulturpalota, ha ugyan nem sokkal fontosabbak*

E helyütt is kérjük hat az intéző köröket, mentsenek meg a közel jövőben legalább a nyakig sár botrányos borzalmaiktól. Hiszen illetékes helyen nem ok nélkül mondták:

„Valóságos skandalózus körülmények között áll ez a megközelíthetetlen szép gimnázium”.

—Ár.

Iparosok nevelése.

Csak az újabb időben fordítottak nagyobb gondot iparosaink kiképzésére. Ennek javára kell betudnunk, hogy a magyar ipar az utóbbi években nagyobb lendületet vett, de még mindig tapasztaljuk, hogy szorít bennünket az importált ipartermékek sokasága s sok tekintetben indokolatlan az iparosok feljajdulása, ha mégis a külföldi portékát vesszük és nem a hazait. Miért? Azért, mert nem egy iparcikk van, melyet hazai iparosaink nem tudnak előállítani, vagy ha tudják, az messze mögötte marad a külföldinek.

S hogy az ezen a tércen mutatkozó hiányokon segítsünk, országsszerte megindult a mozgalom iparkiallításokat rendezni. Az utóbbi időben több helyen is rendeződtek ilyenek.

Ha ezen országos mozgalmakat és törekvéseket bírálgatjuk, úgy tűnnek azok elő, — mint egy nagy épület emeletének szüntelen és megfeszített erővel való tatarozása. Folyton javítjuk, foltozzuk az emeletet, nagy és elismerésre méltó igyekezettel azon vagyunk, hogy nagy épületünk emeleti legyenek szépek, csinosak, tartósak. Versenyképesek. És minden igyekezetünk dacára, folyton azt vesszük észre, hogy nem bírjuk a külföldet teljes mértékben elérni, nem bírunk a nyugati művelt iparállomokkal lépést tartani.

még kevésbé azokat tulszárnyalni. Hát hol van a hiba? Mitévők legyünk? A hiba ott van, hogy rozoga alapra építünk. Iparéletünk fundamentuma inog. Ezt kell elsősorban megerősíteni. S merjük állítani, hogy amíg ezen nem segítünk, a mostaniában forszírozott iparkiallításokkal sem fogunk célt érni.

Melyek hát iparcépeletünk fundamentumai? Feleletünk egy szó: iparostanoncaink. Ezeket kell nevelni. Jobban mondva, ezekből kell nevelni olyan iparosnemzedéket, mely a műveltség összes attribútumaival lépjen ki az életbe, ismerje a külföldet és legyen széles látóköre. Ez az, ami mai iparosainknál hiányzik. Százaléka vannak azon iparosaink, kikben megvan a szorgalom és igyekezet, de alacsony műveltségükkel fogva nem bírnak érvényesülni. A száz közül csak egy példát.

Allítólag híres a szegedi halbicska. Hát híresnek híres, de meddig terjed a híre? Ne kutassuk. Messze állunk mi még Scheffelföldtől és Szolingenctől. Álljunk szóba a magyar késes mesterrel és váltsunk szót egy angol iparostársával és nyomban látni fogjuk a nagy különbséget. — Az angol tanult, művelt, világlatott, nagy összeköttetésekkel bíró iparos, ami alapképzettségének tulajdonítható. A miénk látóköre pedig az iparostársulatokon túl nem terjed.

Iparosainkat tehát művelniük kell előbb. Enélkül nem érünk célt, még ha százaléva rendezzük is az iparkiallításokat. Önálló fellegásra és kompozitóra a tanulatlan elme nem képes sola. — Évek hosszú során át sürgették az 1881. évi XVIII t. c.-nek revízióját és lassan már kezd derengeni a láthatáron.

A törvény iparkiallítás részétől függ igen sok, mert hiszen közel 100 000 tanonc van az országban. A törvény revíziójával véget kell vetni annak az abszurd állapotnak, mely ma uralkodik, mert hiszen ma segédül avatható az analabéta tanonc is. Ilyen legyen hivatott arra, hogy mint mester megállja a helyét? Sola!

Van pedig belőlük elég sok. És ez a főbaja a mi iparunknak. Nem lehet célunk e helyütt az iparos nevelés vezérével előadni, csak arra kívántunk rámutatni, hogy iparunk felvirágztatását nem fogjuk elérni mindaddig, — míg népünk lelkében meg nem gyökerezik az a meggyőződés, hogy egy iparosnak, aki ma boldogulni akar, többet kell tudnia az írás-olvasásnál.

A székelyudvarhelyi—csíkszeredai vasút érdekében.

Az „Udvarhelyi Híradó” írja: A marosvásárhelyi keresk. és iparkamara most közreboesított jelentésében a székelyföld közlekedés-ügye javításának minimumaként állítja oda Székelyudvarhelynek Csíkszeredával való vasuti összeköttetést.

A csíkszereda—székelyudvarhelyi vasuti ügyében a magunk álláspontját számtalanszor kifejtettük. — Ezuttal nem akarunk ismétlésekbe bocsátkozni, de reméljük, hogy a kereskedelmi miniszter az egész Székelyföld közös olajítását képező vasútvonal kiépítését most már programjába veszi.

Kétségtelenül úgy van, hogy miután a székelykörvasút építése 1909-ben befejezést nyert és a forgalomnak átadottól, évről-évre jobban bizonyosodik, hogy ezen vasuti vonal mily nagy érdek kielégítésére szolgál s igazolja a kamarát, amely első megalkutatástól kezdve állandóan sürgette ennek a vasútvonal megépítését.

A fenyvesek szuszorúza berek alföldi óriási faiparüzletek keletkezése vasut mentén, amelyek sok milliót érő fenyőfűrészruha hoznak évente forgalomba és sok ezer munkásnak adnak foglalkozást és kenyeret. Kezdetel vette kimeset erő olyan anyagok feltarása, amelyek eddig mondhatni érintetlenül heverték el helyükön.

A vaslábti, szatmari, gyergyóújvári márványhegyek oldalait már bontogatják s nem messze van már az idő, amikor a csaraváral együtt fogják említeni a gyergyói márványt. Feltárára és forgalomba kerülnek másnémi kőzetek, ércek s a földnek egyéb rejtett kincsei, amelyek még ezuttal várják a kikutatásukat. Mert lehetővé teszi mindezt a székely körvasút.

A különféle jobb és jobb gyógyhatással bíró ásványvizek már is két-háromszoros mennyiségben jönnek forgalomba s állnak rendelkezésre az ország legtávolabbi pontján is a szenvedő emberiségnek. Viszi a vasut. Megsokszorozódott az anyag és a személyforgalom egyaránt. Épü-

nagy szolgálatot tettek a meglévő többi vasutak.

Mégis nagy hátrány ugy a Nagy-, mint a Kisküküllővígyi vasútnak, hogy zsákutczáit képez s így nem teljesíthetnek akkora szolgálatot, mintha összekötőkön vonalak volnának. Emiatt a kamara kerületét képező székely vármegyék egymástól elvanak zárva, részben pedig olyan nagy kerülettel olyam hosszú idő alatt közelíthetők meg, amihez hasonló helyzet többé az egész országban nem létezik.

Nagyon enyhítené ezt a hátrányos helyzetet, ha egyelőre bár Székelyudvarhely Csíkszeredával összeköttetnek, ami már több mint másfélévtizede törvénybe biztosított s kivitele a kamara és az érdekeltektől vármegegyé által több ízben kérelmezett.

A kamara ezuttal is kéri a kereskedelmi minisztert, hogy figyelmezt erre kiterjeszteni s a székelyudvarhelyi—csíkszeredai vonal kiépítését programjába fölvenni sziveskedjék.

Ez a vonal — ugymond a kamara felirata — olyan vidéken vezetendő el, ahol a természeti kincsek bőségben várják értékesítésüket, amelyek már előre biztosítják a vasuti jövedelmességét a szomszédos két vármegye közt meghonosítja a személyforgalmat s főképp stratégiai szempontból már régen meg is kellett volna építeni.

Színházi esték.

(Utolsó felvonás)

A színházi ügyek vezetése — úgy látszik — a közmondások szerint igazodik. — Jó kezdetnek jó a vége. Ha vége jó, minden jó. Végén csattan az ostor stb. Az időnyek nekiindulás rövidesen elützte az árnyakat, amik az idejövettel a hír szárnyain megélezték és kísérték. A dereka táján vékony pénzűvé lanyagodott volt a művészi jövedev és ambíció. Egyre omlottak a silány ujjazott operettelőadások. A végén aztán a jó szónoki beszéd módjára — legalább is a műsor tekintetében, nekilendült crescendo-ban szakadtak meg a hangok, amiket a nagy szünet miatt egyszer-mások alighanem nélkülözni fogunk. Erről győznek meg bennünket az utolsó heti előadások.

(Jan. 3.) Már az „En vagyok a néni” angol bohózat lett házat vonzott s utánna a megismételt „Eva” előkelő közönség előtt még biztosabban ment, mint először. Persze megkezdődtek az obigát „babér-hullások” tarka-barka csokrok alakjában.

Elsőnek a Garay Iréné érkezett egy „csingilingi” leveikével hivalkodni. — S nem is maradtott el a Budai sem a „Cornevillei harangok” dekoruma képen. Jól is esik a szemnek, a mi szegényes szinpadunkon egy kis ilyen tavaszbelopás. Ugyis olyan nehéz azon új diszletek mellett is látványos dolgokat produkálni. Igen éreztük ezt az „Eva” utolsó jelenetben s a régi stílus „C. h.”-ban végig. A jökevdű s nem egyszer tán tulhangos előadás azonban lelediette nemleg a darab anafinas — mert elnyújtott — részleteit is. A rejtelmes teremelői jelenetben azonban mérsékelhetők volna tulságos bohókodásai. *Budai egészen elemében volt. Önerzetet emellette is az a legszább és legjobb kritika, mely a közönségnek szaktalanul tömeges megjelenésében nyilvánult. Budai jutalmajtekán tán egy szék se volt üres.* Ez estéből, ha Garay végig bánó szomorúságot, vagy unott voltát mellőzzük, Makait kell kiemelni, aki a remes harangszavu jelenetben nagy energiát fejtett ki s a tébolyodott öreg koldust igen hü ábrázolásban adta.

A hétérdőtutáni előadást, mivelhogy csak ígéret maradt, epügy, mint a vasárnapit, mellőzve, az este-lről szönlünkben elsősorban is a vendégkezesnőről, Kossáról, kell leszögeznünk, hogy vonzó, neimes alakjával mindjárt első megjelenésével megnyerte a közönség tetszést. Hangja is kellemes, bár ómló crescendo nehezen szélesedik ki. Nem tudjuk, volt-e valamelyes szándéka önmagán kívül a szereplésnek, de amint a felvonások közötti beszélgetésekből kivittük, — sokan es szívesen kicsérlelnék vele Garayt, aki kivált a Cornevillei harangokban valóságos *leszerpelt*.

Nemtoródóm magatartásával és esclerosisével roppant visszatetszést okozott. Külömben se igen tudott addig se jóindulatot kelteni maga iránt.

A „Tatarjárás” előadásáról ennyi már elég is volna. Mert bizt ezt a darabot innen-onnan jó bemutató révén annyira ismerjük, hogy még kisebb foglatkozásokat is menten észre vesszünk benne, — hát meg ha olyan kellemetlen intermezókat kell végig túrnunk, aminőket ebben is beadtak nekünk, még

pedig ostya nélkül. Bármennyire igyekszik a társulat nagy része tisztelettel belecélni markirozni legalább — Budai, Réthely, Farkas, Úrményi most is jók voltak. Parlagly izületlenül tulzott s megunt figuráit ismételte — némelyik egyszerű-máskor csodálatosan megtelekedezik magáról. Ugyhogy az embernek kedve volna földhöz vagni a tollát, ahelyett, hogy jelzőket röjön róluk. — *A színpad elvörös és olyan hely, ha Csikszerebben van is összeröva, ahová egyszerű szűk szembe tapad, s ahol, ha nem is nézhetjük mindenki be a művészt, komoly szándékkal s azt a sok néző szemel respektáló akaratot keresünk és várunk. De ha valaki egyéni szeszélyeinek s mivel se terdőt zsurok hangulatának rendi, ali azt, leledve, hogy véletlenül szerepet kell végig játszania, akkor az a valaki ne lépjen a színpadra.* Az emberek nem azért áldoznak a mai szűk világban annyit a színházra, hogy ott boszankodjanak.

(Jan. 7.) »A sarkantyú« Tompa igazgató és Jelen Rózi eret művészetének kétségtelen próbaköve s egyszerű mint tanúsága is volt. Igaz könnyeken keresztül a felkület adták.

(Jan. 8.) »Abraham a menyorszámban« utolsó operetelőadás s azt se lehet mondani róla, hogy „last but not least“. Egyszerűen nem tanultak meg s csunyan megrövidítettek.

(Jan. 9.) »A farkas«. Bucsuelőadás. És okosan. Vagy legalább is politikusan. Ennél hatásosabb finaléval ugyanis vajmi nehezen zárható volt az évad. Annyi ócska megjegyzést, annyi sületlenséget hallottunk s annyi szöveg ellentét kritikát olvastunk e remek műről, hogy már szinte félünk, nem rohan-e le a színpadról egy eleven négy lábú farkas megbosszulni a sok értetlen- és értetlenséget. És íme, nem jött onnan se farkas se ördög, de ömlött némes mélyű szöveg és ijesztő magában számyaló művészet. Sok mindent belemagyaráznak ebbe a szomorúság Muzsájától lelkezett Molnárbá, akinek a kacsagásában is van valami fanyar magakorabeli vonás, de aki kísérni tudta merészen vezető újat — mert megvaljuk „A farkas“ élvezéséhez nem kis intelligencia kell — meggyőződhetünk róla: olyan mestere a színpadnak, aminőt ritka századok szűnek. Én „A farkas“ esteért adadam az idény felét. Az előadás is teljes mértékben kielégített, nem számítva az álmajelenetnek nálunk technikai kivételenséget. Réthely és Jelen Rózi méltóbban nem is bucsuzhattak volna. — S most, mikor az utolsó tolvonásunkat végjük ide, tekintünk önként visszavetődik még egyszer a csak-nem másfél hónapos szezonra. És ha sommás nyilatkozatot akarunk tenni, azt mondhatjuk: általánosságban meglehetünk elégedve az eredménnyel. Van a társulatban két színesítő — nevéket ismételn egészen fölösleges — és három, négy férfi — tag, akik megérdemlik, hogy szívesen emlékezzünk rájuk.

— Fügöny. —

— Ar.

TANÜGYI ROVAT.

Megjegyzés.

A törvényhatósági közgyűlésen a párhuzamos osztályok kérdése körül olyan hangok is hallatszottak, mintha azok állandósítása a tanárok s z emélyes érdeke volna. Hat akik a dolgok nem, vagy léteimercése következtében ilyen véleményen volnának, sziveskedjenek egy kis fáradságot venni s mult évfolyamunk 50. számában „A párhuzamos osztályok ügye“ című rövid fejtegetésünket elolvadni. Nagyon szeretnők, ha valaki ahöz szólna hozzá. Elvégre is olyan kérdés ez, amely megérdemli, hogy megfontoltan döntünk el akár jobbra, akár balra. Egyébként bátorodunk megjegyezni, hogy a tanárok érdeke az iskola érdeke is. Ha valaki netán kétségbe vonná, szivesörömet bebizonyítjuk.

Az én tanítóm.

A Néptanítók Lapja újévtől kezdve Kőrösi Henrik kir. tanácsos, tanfelügyelő szerkesztésében jelenik meg. Mint a már megjelent első számból látjuk, rendkívül gazdag, szépen megírott és kiváló újságrói ér-zekkel összeválogatott friss és érdekes tartalommal. A kitűnő nevű pedagógus cikkirők között ezúttal ott van Rákosi Jenő is, a kit a szerkesztőség (írkért, hogy írna néhány sort arról, hogy ki volt az ő legkedvesebb tanítója? Rákosi Jenő „Az én tanítóm“ címmel a következő sorokat írta:

„Én háromféle tanítót tudok: a kitél féltém, a kit szerettem, a kivel nem törődtem. A kitél féltém, a kit iránt közömbös voltam: azokat elefejtettem. A kivel szerettem, azoknak még az arcára is emlékszem, még ma is. És ha elgondolkozom tanuló-éveimről, azt találom, hogy mindent, a mit az iskolában tanultam, azoktól tanultam, akiket tanítómim közül szerettem. Azokhoz kötnék iskolabeli emlékeim. Azokkal álmodom, ha az álom tudára visszaröpít az iskolás boldog birodalmába. Azok felé száll hálás

szívem, ha azon tündööm, kiknek tartozom hálaival azért, hogy megtanultam tanulni. Mert az iskola földadata voltaképpen csak ez és semmi más. Az emberi agynak oly gondos felegyelmezése, hogy önálló funkcióra képes legyen az életben. Erre valók az ismeretek, erre valók a nyelvtani rendszerek, vagy a számtani formulák.

Ebből következik, hogy a legfokéletebb tanító az, a ki tanításával a legjobb kedvében tudja tartani a gyermeket s a ki szeretettel magához tudja bilincselni. A tudás és ismeretek tömege alárendelt jelentőségű dolog e mellett. Nem a tömeg a jó, hanem az alaposság. A ki jól tud összeadni és levonni, az sokkal többet tud, mint a ki tud összeadni, levonni, osztani és sokszorozni, de felültesen és rosszul. Mert az első, a ki tökéletesen tud összeadni és levonni, hovatovább önmaga is kitalálja a sokszorozás és osztás műveletét. Az utóbbi azonban, a ki jól-rosszul tudja csak az alapműveleteket, ha mind a négyet is, — hamarosan el is teletji mind a négyet és gyötrelmes lesz mindenesetre a vándorlása a matezis további ulvezstőiben....*

HIRÉK

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Köllöte Bela gyergyószentmiklósi főgimnázium tanárát a IX. fejezeti osztály második fokozatába rendes tanárra nevezték ki Köllötében nemesek a gyergyói tanúgy, de az ország tanári testülete is egy értékes tagot nyert.

Az igazságügyminiszter a fiatalokruak kolozsvári felügyelő hatóságának tagjaivá dr. Endes Miklós kir. ítélőtáblai elnöki titkár, az E. P. E. titkárát, dr. Endes Miklóst és özv. Gyurász Lászlónt az E. P. E. tagját az 1915. évi december 31-iki napjáig terjedő időtartamra kinevezte.

— **Elöléptetés és kinevezés.** Veres Lajos dítrói polgári iskolai igazgatót a vallás- és közoktatásügyi miniszter az állami polgári iskolai igazgatók letszámában a VIII. fizetési rangosztályba nevezte ki.

— **Áthelyezés.** Binder Ottó m. kir. honvéd főhadnagy a brassói 24. honvéd gyalogezredtől az észéki 28. honvéd gyalogezredhez helyeztetett át.

— **Megbízás.** A m. kir. földművelésügyi miniszter az 1912. évi XXIII. t. c. értelmében szervezett Csikvármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség vezetésével Gegési Kiss Ernőt, helyettesül Moori König Gyulát bizta meg.

— **Elbocsájtás.** Dóczy Bálint brassói 24. honvéd gyalogezredbeli tartalékos hadnagy a szolgálati, illetve védoktelezettség teljesítése után, tiszti rendiokozata megtartása nélkül, saját kérelmére a honvédség kötelekéből elbocsájtott.

— **Közgazgatási bizottsági ülés.** A vármegye közgazgatási bizottsága f. hó 13-án, hétfőn Gyalokay Sándor főispán elnöke mellett tartja meg rendes havi ülést, melynek tárgya az előadók havi jelentéseinek és előterjesztéseinek kívül az új bizottsági tagok eskütétele is lesz.

— **A Csiksomlyói Jólétkönyv Nőegyesület** f. hó 11-én (szombaton) este 8 órakor kezdődőleg a község háza nagytermében táncal egybekötött kosaras estét rendez, melyre az egyesület iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja a rendezőség.

— **Halálozások.** Szopos Elek kereskedő, többször háztulajdonos, városi képviselőtestület és a törv. bizottság tagja e hó 10-én d. e. fél 12 órakor hosszas szenvedés után elhunyt.

A megboldogult egy hosszú életet folytonos munkában, a közügyek lelkes támogatásában töltött el és halála nemesek a családjának, hanem a köznök is nagy csapást jelent.

A megboldogult Szopos Lajos kir. törvsz. albiró, valamint Papp Károlyné és Gál Ferencné édes atyjukat vesztették el.

Temetése folyó 12-én d. u. 3 órakor lesz a helybeli köztemetőbe.

A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak a szív legmélyben fájdalommal jelentik, hogy a gondos férj és alya, szerető após, megbecsülhetetlen rokon és bar. Szopos Elek kereskedő, Csikvármegye törvényhatósági bizottsági és Csikszere dá város képviselőtestületének tagja, folyó évi és hó 10-én délelőtti fél 12 órakor, életének 65. boldog házasságának 40-ik évében, hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

A megboldogult földi maradványai folyó év és hó 12-én d. u. 2 órakor fog a rom. kati. szertartás szerint a csikszere dá köztemetőben örök nyugalomra helyeztetni; jellekért az engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 13-án d. e. 9 órakor fog a csikszere dá rom. kati. templomban az ég Urának bemutatni. Béke lengjen felette! Csikszere dá, 1915. évi január 10. Özv. Szopos Elekné szül. Kovács Róziája, mint neje. Szopos Marika férj. Papp Károlyné, Szopos Lajos, Szopos Rozsika férj. Gál Ferencné, mint gyermek. Gál Ferenc, Papp Károly, mint vejei. Ifj. Papp Károly, mint unokája. Máthé Rózsika, mint nevelt

leánya. Özv. Szopos Istvánné szül. Lajos Juliánna, mint mostoha anyja. Szopos János és Szopos István, mint testvérei.

— Szépvizsi F a z a k a s Mózés nyugalmazott szemléstélete 63-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 8-án d. u. 2. órakor ment végbe nagy részvétel mellett.

Özv. Schmilovszky Jánosné szül. Karda Zsuzsanna életének 74-ik, özvegységének 4-ik évében rövid szenvedés után folyó hó 5-én reggel 5 órakor Szépvizsen elhunyt. Temetése 7-én d. u. 2 órakor volt.

— **A szépvizsi Iparos Olvasó-egylet** saját könyvtára javára 1913. január 18-án Deák György ur nagytermében zártkörű táncestélyt rendez. Az estély kezdete este 7 órakor. Belfélti díj: Csaldjegy három személyig 3 korona. Személyjegy 1 korona 60 fillér.

— **Telepatikus tenemen.** Mister Alexander, a fővárosi orleum tagja, vasárnap este 9 órakor a Hutter-kávéházban szabad bemenetel mellett nyilvános előadást tart. Nevezett bűvész bemutatta magát szerkesztőségünknek s rövid pár perc alatt jól használható mediumával bámulatos dolgokat produkált. Az embernek csakugyan megáll az esze, mi mindent lehet szugesztio útján távolbírzés- és látással, akaratítvétel eszközölni. Nemesek azt mondja meg a medium, hogy a cigarettatálom üres, de lány koronás a kezében tartott papírpénz, sőt a számát is: 1593.

— **Tüztöltő bál.** A csikszere dá Önkéntes Tüztöltő-egyesület folyó hó 30-án tartja szokásos farsangi bálját, a mely iránt, már most is nagy az érdeklődés, hogy joggal lehet arra következtetni, hogy a tavalyi minden arányban messze felül fogja mulni. Meg is érdemli a támogatást az estély rendezősége, hiszen fáradságot nem ismervé egyekly a lehető lényesebb, de a mellett a legfesztelebb mulatságot rendezni. Az egylet pénztára is megérdemli nagy hordereji rendeltetés révén az anyagi támogatást. A tüztöltő bál a farsang egyedüli fényes estélye, a mulatni vágyó fiataloknak ki kell használni a kedvező alkalmat.

— **Reflexiók a csikszere dá rabbi választáshoz.** Az utóbbi időben több fővárosi újság tárgyalta a csikszere dá rabbi választást. Elég egyoldalúan mind-csak a Kálmán Gusztáv államtitkár kortes dolgait szelöltették, bár ezt nagyon jól tették, de nem szóltak arról a partusokról, a melyek hónapokkal celőtt már dultak s a mely mérközésnek eredménye képen az Adlerpárttal, a hitközségi elnök Ringwald Márk párta is teljesen letörött. A közgyűlés ugyanis egy-hangú bizalmatlanságot szavazott Ringwald Márk eddigi elnöknek, azon viselkedésért, hogy a szabályszerűen összehívott gyűlést a hitközségi tanács meghallgatása nélkül önkényesen elakarta napolni s a mikor a közgyűlés ezen eljárása igazolása végett a közgyűlésen való megjelenésre küldöttségileg hívta fel, azon meg nem jelent. A közgyűlés ezért egyhangulag fogadta el Bómerwald Zsigmond indítványát, hogy Ringwald Márkot a közgyűlés az elnöki állásra melónak nem tartja s ezért az ügyek vezetésére Zimmermann Adolf alelnököt bizta meg, mint elnök-helyettest. Most már talán megérjük a mérges hangu cikkekkel indító okait és tisztában vagyunk a forrással is a melyből a lapok értesültségeiket szerették.

— **Csikszere dá és Gyergyószentmiklós állam-segélye.** A belügyminiszter most utalta ki a városok tisztviselői fizetésének kiegyesítésére szolgáló állam-segélyeket, mely szerint Csikszere dá 13,000 Gyergyószentmiklós 15,000 koronát kaplak.

— **Nagy idők tanuja.** Id. Veres Lajos 48-as honvéd. Sepsiszentgyörgy egyik legöregebb polgára 89 éves korában elhunyt. A mult szombaton délután temették a város nagy részvétel mellett.

— **Papj jubileum.** Lőrincz Sándor szászlenségi plebános, ki vármegyénkben hosszabb ideig működött, december 28-án ünnepelte papságának 25 éves jubileumát.

— **Haladás a béke felé.** A monarchia és Oroszország talpig fegyverben várják de a londoni béketárgyalások véget. Az új hírek szerint minden szándék, amely a konferencia irányításában érvényesül, a békekötés ügyét szolgálja.

A törökök ép úgy engedékenyek már, mint a szövetségés államok. A közeledés még nem végtelen, de minden kedvező eredménnyel biztató s szinte bizonyosra vehető, hogy Drinápoly kapitulása után a végleges békekötésnek semmi lényeges akadálya nem lesz.

— **Erdélyi Közgazdasági Lapok.** Erdélynek elmaradt, de mind jobban fellendülő közgazdasági életére mindenesetre jótékonyan és hasznosan fog hatni az a két hetenként dr. Szádeczy Lajos ügyvéd szerkesztésében megjelenő folyóirat, melynek első száma most jelent meg. A gondos szerkesztéssel összeállított, de azért könnyen élvezhető, érdekes cikkekkel és hírekkel álló folyóirat házgapotló intézmény, mert Erdély, a mi szűkebb hazánk, közgazdasági, pénzügyi, ipari, kereskedelmi, gazdasági kérdéseit tárgyaló lap ez ideig nincsen. Az erdélyi közgazdasági élet megkíván és remélhetőleg megbir egy ilyen folyóiratot, amelyre eszmék érlelése, az eseme-

nyek nyilvántartása és a meglévő rossz viszonyok jobbátétele céljából szükség van. Előfizetési ára: félévre 6 korona. Szerkesztőség: Marosvásárhely.

— **A rendőrség államosítása.** Többször írtunk már arról, hogy a vidéki rendőrségek államosítása ebben az esztendőben fog megtörténni. Mint most beavatott forrásból értesülünk, valószínű, hogy 1913-ban nem lesz belőle semmi. Egyébképen Pekári Ferenc miniszteri tanácsos, ki a vidéki rendőrség szervezésével foglalkozik és e célból több vidéki várost meglátogatott, kijelentette, hogy már nem sokára elkészül a törvényjavaslat és már 1913. őszén minden körülmények között jeltesz a belügyminiszter a kész törvényjavaslatot a Ház asztalára.

— **Az iparkamara akciója.** Hirt adtunk Bürger Albertnek azon kezdeményezéséről, hogy a kamara a válságos gazdasági viszony javítása végett kérelemmel fordul a kormányhoz. Mint utjabban értesülünk, a kamara két memorandumot készítet és terjesztett föl Beóthi kereskedelemügyi miniszterhez. Az egyikben arra kérte a minisztert, hogy közmunkák nyújtásával és a pénzintézeteknél állami betétek elhelyezésével jöjjen segítségre. A második memorandumban pedig részletesen ismertetvén a székelyföldi állapotokat, arra kérte a minisztert, hogy az 1913 évre felülírandó ipari kirendeltséget olyan szervezettel és anyagi eszközökkel lássa el, hogy a jelenvaló nyomorúságos állapotok között már a kezdésnek döntő eredményei következzenek.

— **Mi készül a belügyminisztériumban?** A Városok lapjában olvassuk e címen a következőket: A belügyminisztériumban ezidőszertől több nagy fontosságú törvényjavaslat előkészítésén dolgoznak, a melyeket a kormány már régebben munkaprogramjába illesztett. A készülő törvényjavaslatok közt van a városi és fővárosi reform a gyakorlati közigazgatási vizsgára, a szegényügy rendzése s a rendőrség országos szervezésére vonatkozó törvény tervezete, ezenkívül a választójogi reformmal kapcsolatos törvényhozási intézkedések előkészítésén is serényen fáradoznak.

— **A székelyföldi magyar vikariátus.** A székeséghely körében nagyarányú mozgalom indult meg a görög katolikus magyar vikariátus megalapítása érdekében. A magyar görög katolikus hívók a Székelyföldön, különösen Csík—Háromszék és Udvarhely megyék területén nagyobb tömegekben élnek együtt, ezeknek egyházi és kultur fejlődése feltétlenül szükségessé teszi, hogy a magyarságnak megtartassanak. A külön magyar vikariátus felállítása azaz a reménnyel is kecséget, hogy sikerüljön fog a magyar családokat a magyarságnak visszahódítani. A mozgalom vezetői a jövő év elején nagy küldöttség útján a miniszterelnöktől és a kultuszminiszter-től kérni fogják, hogy a pápai bulla értelmében a vikariátus felállítása iránt is tegye meg a kormány a szükséges előkészületeket. A vikariátus székhelye Gyulafehérvár, vagy Marosvásárhely lenne.

— **Elszámolás.** Csikdelnén 1913. év január hó 5-én tartott táncmulatságon felléptek: Antal Imre körjegyző 10 kor., Antal János 2 kor., Felcsér Miklós plebánus 3 kor., Antal Gyula, Péter Béla, ifj. Miklós István, Kovács Péter Borzsóva, Antal Áron, Dombi Sándor, Gál Lajos, Péter István tanító 1—1 kor. Tatcher Rudolf, László Lajosné, Ruczely György, Nagy Lajos 60—50 fill., Balog Vendel, Petres János 30—30 fill. A fenti 25 kor. 60 fillért a rendezőség köszönettel fogadta.

— **A bolgár király Prohászka püspökhöz.** Székesfehérvárról jelentik Ferdinánd bolgár király eddig minden esztendőben vendége volt József királyi herceg aicsuti udvarának, a hol több ízben találkozott Prohászka Ottokár székesfehérvári püspökkel. A bolgár király ilyenkor hosszabban elbeszélgetett a főpappal s hogy mily szives barátsággal van iránta, azt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a háborúval járó gondjai között sem lelkendezett meg róla. Ferdinánd király ugyanis az új év alkalmával a következő táviratot küldte Prohászka püspöknek:

Főtisztelendő Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári püspöknek, Székesfehérvár. Kedves emlékezettel szívvel kívánok főtisztelendő püspök urnak boldog újévet.

A püspök megleghangú táviratban köszöntö meg a bolgár király megemlékezését.

TÁRKASÁGOK.

— Mi volt ennek a hetnek leghajmeresztőbb eseménye, kérdi egyik törzsasztalbeli pasas a pártársától?

— Nehéz kérdés, vágja rá a másik. Csikszerdóban egyáltalán nem történnék osemények. Hanom egy valami mégis bűmlatába ejtett.

— Mi az, mi az?

— Az a tengernyi mély nyugalom, mellyel a könyfokasztó fiutós színházteremben a közönség végig türe — szenvedte azokat az étkelen hosszú felvonásoközüket. És szó, piszögés nélkül!

— Ez valóban lösi! S tudod a rossz nyelvek mit beszélnek?

— Halljuk!

— A színészek akkor tanulják a szerepeket.

— Igen?! Hat akkor azért nem tudják.

— Na ja!

Egy marék jó tanács.

Komoly dolgokban ne határozd el magad hirtelen. Ne eszeledj érett megfontolás nélkül. Ne nyilatkozzál szélesen, ne ítéld előgoltan. Ne ígérj hamarosan többet, mint amennyit bevérdhatasz. Inkább „nem” mondj, mintsem, megbánd az „igen”.

Ha vagyona akarsz szort tenni, ne csak azt nézd, mennyit keresel, de főleg azt, mennyit fogyasztasz. Nem a nagy jövedelem, de a szerény költsékezés növesztli a vagyont.

Ne akarj mindenben másokat utánozni. Amit a gazdagabbak maguknak megengedhetnek az erősebbek kárak nélkül merhetnek, az ügyesebbek sikeresen teljesíthetik: azt ne akard te is utánozni: feltéve, hogy szegényebb, gyengébb és kevésbé bátor vagy. Magadról, ne másokról végy mértéket.

Az időjós székely.

Az abnormis időjárás sok találgatásra ad alkalmat. A tudós műszerökön segítségével kutat és következtet a jövőre, az egyszerű ember a tapasztalásokból és szájhagyományokból állítja be magának a jövő képet. Az egyszerű fausi székely azt mondja 1913-rol, hogy jó esztendő lesz; különösen az ősz lesz kedvező s beérhetik a kukorica, mert az új esztendő első napja szerint augusztus, második napja szorint szeptember igazodik. Elkeseredéssel panasolja az 1912-ik év január havának 3 első napját s a hozzá hasonló zür-zavaros ősz, ami alighogy tönkre nem tett. Hat csakugyan nem is ártana egy kis jó idő.

A csángó székelyek és a háboru.

Székelykövén — Páncsova vidéken ezeltől 36 évvel székelycsángókat telepítettek le. A csángók ott is megmaradtak székely magyarnak s orról szól az alábbi kis történet.

Székelykövén (Bogojev) időzött a minap Petry Zsigmond kincstári telepkézeli, hivatalos ügyeinek olintézésre vegett. Befelezven ügyeit, a vendégszerető Sebelling plebánushoz tért egy kis gondiudat. Egyszerre csak nyílik az ajtó és hatalmas deputáció masíroz be a szobába. Csángók jöttek Tiszteleltül köszöntek s egyikük magyáros nyíltággal, a lelkesedéstől könnyes szemekkel ígygen szónoáltak:

Nagyságos ur! Háborus az idő. Veszdölemba a magyar haza a szerbektől. Azért megistáljuk a Nagyságos urat, járja ki a magas kormánytól, hogy osszon ki Székelykövo polgárai között ezer darab jó tegyvört. Majd mi megvérdjük ezt a szép deli vidéket. Megvérdjük Kubint is. De mer veezer is köll, hát mi ismerjük a Nagyságos ur katonás bátorságát és székely büszkeséget. Kerjük ennek okátör, legyen a mi vezérünk. Elmegyünk mi a tüzbe is a veezerrel.

Elmondván ezt a naív, de magyáros lelkesedéssel áthatott beszédes-két, várták a „boldog igent” alázatalt. A Nagyságos Veezer pedig megvigasztalta a deputációt és mindent megígért.

CSÁRNOK.

A riportról.

A hirlapírás műhelyéből.

Van-e valaki, aki kíváncsi, no lett volna arra, hogyan, honnan készítette az újság ezt vagy amaz a hirt. Hogy szerzte be olyan pontossággal egy fél nap alatt azokat az adatokat híradásához, melyekre nagy apparatusal vadászik a rendőrség gyakran hetekig, nem is szolva a törvényszéki vizsgálatokról, amelyek hónapokra nyúlnak ki.

Csak a cöbéhek tudják, hogy az írósan kívül, mennyi minden egyéb szükséges ahhoz, hogy valaki jó riportot csináljon. Mennyi szem és fil, fálék pedig mennyi jozan írtel kell ahhoz, hogy valaki egy alapos és jó tudósítást teremtsen.

Hogy az újságírás egy csomó irodalmi műajt megölt és ujakat, sokkal felületesebbeket, vegyülékét a művészetnek és tudományunk teremtet meg, azt nem lehet elvitatni, de viszont azt sem, hogy az ujak között olyanok is vannak, amelyek a művészi formát ha nélkülözik is, de a szépek olyan kellekeivel rendelkeznek, amely kellekek talán kárpótolják az elvesztett formákat.

A riport lényegében angol irodalmi forma. Tárnya politikai eseménytől a színházi referéndáig minden olyan esemény, amely, hogy egy magyar újságíró szójárásával éljek, egy embernél többet is érdekel.

Fő azonban a rendőrségi riport. Ahogy megszólal a telefon csengője és a rendőrségtől jelentést tesznek, vagy egy szerencsétlenségrol, vagy egy halálesetről, vagy nagyobb csalásról, a riportert, nem telik bele egy negyedóra, mar a tett színhelyén van. És kérdez legalább 5—6 embert. Jegyzi a feleletokat. Otthon pedig leül és megrostálja azt, amit újsallomástól tud. És ez is egyike ama művészi kvalitásoknak, amelyek fölött rendelkezni köll a riportertnek. Akárcsak a hírtöltős, aki a sokféle adatból szépen lehámozza azt a részt, amelyet minden egyes adat tartalmaz és ebből alkotja meg a multak képét, akként dolgozik a riportert is a rendelkezésére álló anyaggal.

Hogy gyakran az elvonség és színes leírás való-ságos példáját látja az ember a riportban, azon nincs mit csodálni. Az író a tett színhelyén van. Leggyakrabban a megkapó tragédiának még látja utolsó jeleit, azért a közvetlenség suglata szemlélet olyan mély és tartós, hogy szinte lehetetlen neki szárazon írni. Ezen írók pedig leggyakrabban irodalmi színvonatra emelkednek éppen ezen tulajdonságok miatt.

Az angoloknak köszönhetően a riportnak egy újabb fajtaját: az interjút. Az újságíró rendszerint szorosabban ismeretségben van mindazokkal, akik a nyíl-vonosság előtt szereplnek. A politikai élet kiválasztás a községi potentátok, nagy tudósok és művészek megannyian egy-egy újságíró is számitanak barátaik közzé. A jóbarátok azonban majdnem mindig egyazon politikai pártallást vallják a magukénak, mint a milyent híres barátaik vallanak. Innen van az, hogy az interjú sohasem tárgyilaglos és az utókor a mai interjúkból soha sem fogja a meginterjúvott személyiség igaz képet nyorni. Mert a pártszínezet kilóg majd minden egyes interjúból. A barát nem törekszik arra, hogy a beszélgetést folytató politikáját hogyan vonja el annak személyétől, hanem törekedni fog a pártpolitika javára elhomályosítani annak tiszta képét. A politikai ellenség pedig oda hat, hogy az ellenfelet nevéstéges szinten tintelessé fel. Vagy ha az annyira tiszteletlenlő egyéniség, hogy lepattan róla minden él és guny, akkor a kicsinyítés eszközeit szedi elő.

Igy hát eléggé sajnálatos, hogy míg a rendőrségi riport lassan irodalmi értékűvé emelkedik, addig az interjú, mely tárgyira nézve sokkal fontosabb, még csak höznéséges fotográfiává sem lehet. Nagy ritkán megcsik bár, hogy egy-egy író megtalálja azt a pontot a meginterjúvott személyében, amelyből elővarázsolja a teljes embert, ha itt-ott ad is neki némi politikai színjáratot. De ez csak a ritkaságok ritkasága és csak az avatott szem látja, hogy mi abban az élvezetes. Mert kurtán, csak éppen egy rövidke vonással világít. A széles cseccseccelézet nem engedné meg a politika.

Talán egy mód volna arra is, hogy az interjúkat is művésztette tegyék. Az, ha volna egy minden politikai frakciótól független újság. Csakhogy ez ma még a jövő zenéje.

KÖZGAZDASÁGI ROVAT.

Mezőgazdasági kísérleti állomás Marosvásárhelyen.

A földmívelésügyi kormány Marosvásárhely központtal egy működésében egész Erdélyre szoló növénytermelési, vegykísérleti és magvizsgálati állomás felállítását határozta el s a jelentős körülményhez 300.000 koronával járul hozzá a város megfelelő támogatása esetén. A földmívelésügyi miniszter kiküldötte a várossal és a székely kirendeltséggel efolól már tárgyalásokat is folytatott. A város e célra 24 hold területet ajánlott fel a jelenlegi barompiaik helyén, továbbá kedvezményes áru téglat és villanyerőt, azonban a gáz és vízdíjak elengedését a szabályrendelet érdekében nem adhatta meg.

Az agrárizmus.

Europa gazdasággpolitikai viszonyaiban a XIX. század 80—90-es évei nagy változást idéztek elő. A kedvező pénzügyi és termelési viszonyok, az aranybányászat nagy fejlődése s új piacok megnyitása folytán az ipar nagy lendületet vett. E fejlődés költségeit a mezőgazdaság, a legtöbb nagytermelő állam gazdasági tevékenységének alapja fizette meg, olcsósván egyeduralmódó állását. Amu nagy folyamat, amelyet

közönségesen agrár-krizisnek nevezünk, Németországban ültet legelősebb alakot, de Európa egyéb államai is döntő hatással volt a német gazdasáradalom támadó fellépése, jóllehet a gazdasági fejlődés az ipar és mezőgazdaság közötti ellentéteket sehol sem hegyezte ki oly mértékben, mint a németeknek.

Angliában, hol a német agrárfejlődés mai stádiuma a múlt század 40-es éveiben jelentkezett s ahol Cobden és partja a gabonavámok megszüntetését s a szabad kereskedelmi irány receptóját fél századdal ezelőtt kivitva, a mezőgazdaság érdekei többé nem irányadó, legföljebb a gyarmatok agrár érdekeinek védelmére lehet szó, amint azt Chamberlain propagálja. És az ir billben az agrárizmus legfontosabb érdeke az elmúlt év folyamán még itt is kielégítést nyert.

Franciaországban a Méline által inaugurált védelem politikai hajótörést szenvedett ugyan, de a parasztpolitika oly mértékben folyik tovább, hogy azt a szocialisták is kénytelenek programjukban respektálni, éppen úgy, mint az olasz szocialisták.

Hazánkban az agrármozgalom a 80-as évek végén kezdődik s a kormánnyal vívott nehéz csatákban megerősödve Darányi alatt s még inkább Szell kormányraléptével uralomra jut. Ezt az uralmat Tisza alatt is megtartotta, bár a vezető agráriusoknak bizonyos elkedvelenés véhető észre. A magyar agráriusok tevékenysége kettős irányú.

(Folyt. köv.)

Madártani állomás Zsögödön.

Elvállalja magyarhoni madár és tojásgyűjtőmennyek, vagy egyes darabok meghatározását, madarak szakszerű, természetű kitűnését. Megnyit: 1912. évi október hó 1-én.

SZEMERE LÁSZLÓ
a zsögödi Madártani Állomás tulajdonosa.

KERESÜNK

Vezérképviselőt

ELSŐRANGU

Smith Bros Irógépünk

elárúsítására Csikmege területére kedvező feltételek mellett.

Csakis feltétlenül elsőrendű cégek ajánlatait vesszük figyelembe.

SMITH BROS IRÓGÉPTELEP
Faragó Testvérek Budapest, IV. ker.
Nagymező-utca 8. sz.

Olcsó Butor

bevásárlási forrás Rákóczi-utca 36. szám, Hajnó József-féle ház, Csikszereda, ahol finom fabutortól vásárolni festett butorig, a legolcsóbb árak mellett kaphatók.

VARÁZSFUVOLA.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „varázsfuvola” rendkívül kellemes, 20 acél trombita hanggal és 4 oros bőgővel van ellátva. Díszes kivitelben, kottával, dalokkal együtt csak 4 korona.

Csakis Wagner a „Hangszer-Király” országos díjnyertes legolcsóbb hangszeráruládjában kapható, Budapest, József körút 15. Gyorsjavító műhely. Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Szám 2394—912. ki.

Pályázati hirdetés.

Csikvármegye szépvízi járásához tartozó, lemondás folytán üresedésbe jött csikszentmiklósi körjegyzői állásra pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, az 1900. évi XX. t. c. §-ában előirt minősítésüket, továbbá eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeiket 1913. év január 28-ig hozzám annál is inkább adják be, mert később beérkezett kérvényeket figyelembe venni nem fogom. A körjegyző javadalmazása következő:

1. Törzsfizetés 1600 K.
2. Irodaszolgálati és küldönc tartási általány 160 K.
3. Iroda fűtési és világítási általány 103 K.
4. Csinos természetbeni lakás, végül 5. A magánmunkálatokért megyei szabályrendeletben megállapított díjak.

A választást 1913. január 30-án d. e. 9 órakor fogom megtartani a csikszentmiklósi körjegyzői irodában.

Szépvíz, 1912. december 30.

Dr. Márton László,
főszolgabíró

Kawa-Santal-Kapszulák

kitűnő szer húgycsőfolyás, kankó, herelob. hólyaghurut és idült fehérhólyás ellen. Meglepően gyors hatás.

1 doboz ára 3 korona.

Dr. Bojta-Injekció

ezzel egyidejűleg használva. — Orvosiilag ajánlva. 1 üveg 1-60 ehhez egy feeskendő férfiának, vagy nőnek 1 korona 50 fill. — Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felcímulhatatlan hatású testszagatlásokkal, rouma-, esz-, fej-, fogfájásnál és bőrvizskettségűnél. 1 próba üvegeso 40 fill., 1 nagy üveg 1 K 50 fill.

Skribanek K. M. gyógyszerüzára a Kereszthez

Temesvár, Erzsébetváros, XIV. Hunyadi-ut 30.

Viszont-elárútlók jól fizetve.

Alcsiki Bank r.-társaság Csikszentmártonon

1913. január 1-től, további intézkedésig

betétekért 5 százalékos kamatot fizet és a betéti kamatadót is viseli.

Mátrai Ignác

órász, ékszerész- és gramofon-üzlete Csikszeredán.

Ajánlja dusan berendezett és legújabb szerkezetű

Inga-Zenit-, arany-, ezüst- és Omega zsebórákat.

Állandó nagy raktárvalódi drágakövi ékszerekben.

A legújabb és legkételesebb, tiszta

Gramofonok- és lemezekből

szintén nagy raktárt tart, és gyári áron lesznek árusítva.

Látszerész cikkek nagy választékban.

Olcsó árak!

—: Pontos kiszolgálás!

„Styria-Universal”

Kötőgépek

megmunkálnak finom és vastagszálú pamutot ugyanazon gépen.

Árjegyzék ingyen.

Részlet fizetésre is.

Képviselek kerestetnek.

Styria-kötőgépgyár,

Graz, Ill.

HIRDETÉSEKET

olcsó ár mellett felvesz a kiadóhivatal.

POHARAS

Legjobb sör

a „Pilseni Ösforrás”

Egyedüli elárútló hely:

Csikvármegye területén

CSIKSZEREDABAN

SÖR

özvegy Nagy Istvánné Zoldfa-vendéglője

hol mindennap frissen csapolva poharunkint kapható.

Üzlet átvétel!

Tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy Szvoboda Józseftől (Szultán-féle sarok-üzlet)

Női- és Férfi Divatáru-üzletet átvettem.

Raktáron tartok férfi-, női divaticikkeket, cipőket, függönyöket, a női és férfi-divat összes cikkeit a legegyszerűbbtől a legkényesebb igényeknek megfelelően. Az olcsó áraktól és pontos kiszolgálásról meggyőződhet a n. é. közönség, ha vételkötelezettség nélkül is megtekinti.

Tisztelettel:

JAKAB GYULA.

Szvoboda Miklós

könyvkereskedése Csikszeredán

Állandó raktár:

a nyomdászati szakmákban előforduló papirokban. Több előkelő papirgyár lerakata. Különlegességek különféle borított- és levélpapír, chromo, illusztrációs, nyomó- s könyvpapirokban. —

A Péterfalvi papirgyár

egyéül lerakata Czikmegeben.

BUTOR

dacára a rossz pénzügyi viszonyoknak, abban a helyzetben vagyok, hogy mindennemű butort, ebédlő, orszoba, szalon, kastély, háló, szanatorium- és penzió-berendezést

a legelőnyösebb fizetési

feltételek mellett szállíthatók. Kérjen ingyen prospektust. — Kroh lakásberendező. Budapest, IV. Váci-utca 8/v.

Neir bankhitel. Váltó nem kell.